

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (peto vije?e)

7. svibnja 2020.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Porez na dodanu vrijednost (PDV) – Direktiva 2006/112/EZ – ?lanak 44. – Provedbena uredba (EU) br. 282/2011 – ?lanak 11. stavak 1. – Pružanje usluga – Mjesto oporezivanja – Pojam ‚stalni poslovni nastan‘ – Porezni obveznik PDV-a – Društvo k?i društva tre?e zemlje koje se nalazi u državi ?lanici“

U predmetu C-547/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU-a, koji je uputio Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu (Vojvodski upravni sud u Wroc?awu, Polska), odlukom od 6. lipnja 2018., koju je Sud zaprimio 23. kolovoza 2018., u postupku

Dong Yang Electronics sp. z o.o.

protiv

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wroc?awiu,

SUD (peto vije?e),

u sastavu: E. Regan, predsjednik vije?a, I. Jarukaitis, E. Juhász (izvjestitelj), M. Illeši? i C. Lycourgos, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimaju?i u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 5. rujna 2019.,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

- za Dong Yang Electronics sp. z o.o., M. Goj, T. Dziadura, I. Rymanowska i D. Pokrop, *doradcy podatkowi*,
  - za Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wroc?awiu, M. Kowalewska, J. Grzebyk, B. Ko?odziej i T. Wojciechowski,
  - za poljsku vladu, B. Majczyna i A. Kramarczyk – Sza?adzi?ska, u svojstvu agenata,
  - za vladu Ujedinjene Kraljevine, F. Shibli, D. Thorneloe i J. Kraehling, u svojstvu agenata, uz asistenciju R. Hilla, *barrister*,
  - za Europsku komisiju, M. Siekierzy?ska i N. Gossement, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 14. studenoga 2019.,

donosi sljede?u

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tuma?enje ?lanka 44. Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120.), kako je izmijenjena Direktivom Vije?a 2008/8/EZ od 12. velja?e 2008. (SL 2008., L 44, str. 11.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 263.) (u dalnjem tekstu: Direktiva 2006/112) i ?lanka 11. stavka 1. Provedbene uredbe Vije?a (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. o utvr?ivanju provedbenih mjera za Direktivu 2006/112 (SL 2011., L 77, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 375.).

2 Zahtjev je upu?en u okviru spora izme?u društva Dong Yang Electronics sp. z o.o. (u dalnjem tekstu: Dong Yang) i Dyrektora Izby Administracji Skarbowej we Wroc?awiu (ravnatelj Porezne uprave u Wroc?awu, Poljska) u vezi s njegovom odlukom kojom tom društvu odre?uje pla?anje naknadno utvr?enog poreza na dodanu vrijednost (PDV).

Pravni okvir

Pravo Unije

Sporazum o slobodnoj trgovini

3 Sporazum o slobodnoj trgovini izme?u Europske unije i njezinih država ?lanica, s jedne strane, i Republike Koreje, s druge strane, koji je odobren u ime Unije Odlukom Vije?a 2011/265/EU od 16. rujna 2010. (SL 2011., L 127, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 14., str. 3.) u drugom stupcu tablice u Prilogu 7-A-2, naslovljenom „Vrste poslovnog nastana”, propisuje:

„PL: Uz izuzetak financijskih usluga, ne preuzima obveze za podružnice. Korejski ulaga?i mogu poduzimati i obavljati gospodarsku djelatnost samo u obliku komanditnog društva, komanditnodioni?kog društva, društva s ograni?enom odgovornoš?u i dioni?kog društva (u slu?aju pravnih usluga samo u obliku registriranog partnerstva i komanditnog društva).”

Direktiva 2006/112

4 U glavi V. Direktive 2006/112, naslovljenoj „Mjesto oporezivih transakcija”, poglavlje 3., naslovljeno „Mjesto isporuke usluge”, sadržava ?lanak 44. te direktive, kojim se propisuje:

„Mjesto pružanja usluga poreznom obvezniku koji nastupa kao takav je mjesto gdje ta osoba ima sjedište svog poslovanja. Me?utim ako su te usluge pružene na stalni poslovni nastan poreznog obveznika smješten na drugom mjestu koje nije isto kao i sjedište njegovog poslovanja, mjesto pružanja tih usluga je mjesto gdje se nalazi stalni poslovni nastan. U nedostatku takvog sjedišta poslovanja ili stalnog poslovnog nastana, mjesto pružanja usluga je mjesto gdje osoba koja prima usluge ima stalnu adresu ili uobi?ajeno boravište.”

Provedbena uredba br. 282/2011

5 ?lankom 11. Provedbene uredbe br. 282/2011 predvi?eno je:

„1. Za primjenu ?lanka 44. Direktive 2006/112/EZ ,stalni poslovni nastan' zna?i svaki poslovni nastan, osim poslovnog nastana [sjedišta poslovanja] poduze?a navedenog u ?lanku 10. ove

Uredbe, koji ima dostatan stupanj stalnosti i primjerenu strukturu osoblja i tehni?kih sredstava koji mu omogu?uju primanje i korištenje usluga koje su mu dostavljene za vlastite potrebe.

[...]

3. Postojanje identifikacijskog broja za PDV samo po sebi nije dostatno da bi se smatralo kako porezni obveznik ima stalni poslovni nastan."

6 U ?lanku 22. te uredbe odre?uje se:

„1. Za potrebe identifikacije stalnog poslovnog nastana kupca [primatelja] kojem su isporu?ene usluge, isporu?itelj provjerava prirodu i uporabu isporu?ene usluge.

U slu?aju kad zbog prirode i uporabe isporu?ene usluge nije mogu?e identificirati stalni poslovni nastan kojem je isporu?ena usluga, isporu?itelj, prilikom identificiranja navedenog stalnog poslovnog nastana, posebnu pažnju mora obratiti na to identificiraju li ugovor, narudžbenica ili identifikacijski broj za PDV, koji je dodijelila država ?lanica kupca [primatelja], te koji mu je dostavio kupac [primatelj], stalni poslovni nastan kao kupca [primatelja] navedene usluge i predstavlja li stalni poslovni nastan subjekt koji pla?a navedenu uslugu.

Ako stalni poslovni nastan kupca [primatelja] kojem je isporu?ena usluga ne može biti utvr?en u skladu s prvim i drugim podstavkom ovog stavka, ili u slu?aju kad se usluge obuhva?ene ?lankom 44. Direktive 2006/112/EZ dostavljaju poreznom obvezniku na temelju ugovora kojim je obuhva?ena jedna ili više usluga korištenih na na?in koji nije mogu?e identificirati ili koli?inski izmjeriti, isporu?itelj smije s pravom smatrati da su usluge dostavljene na mjesto na kojem kupac [primatelj] ima sjedište poslovanja.

2. Primjena ovog ?lanka ne dovodi u pitanje obveze kupca [primatelja]."

Poljsko pravo

7 ?lankom 28.b stavcima 1. do 3. Ustawie o podatku od towarów i us?ug (Zakon o porezu na robu i usluge) od 11. ožujka 2004. (Dz. U. br. 177, pozicija 1054.), u verziji koja se primjenjuje na ?injenice u glavnom postupku (u dalnjem tekstu: Zakon o PDV-u), propisuje se:

„1. Mjesto pružanja usluga, ako se pružaju poreznom obvezniku, je mjesto u kojem porezni obveznik koji je primatelj usluga ima sjedište svojeg poslovanja, u skladu sa stavcima 2. do 4. i ?lankom 28.e, ?lankom 28.f stavcima 1. i 1.a, ?lankom 28.g stavkom 1., ?lankom 28.i, ?lankom 28.j stavcima 1. i 2. te ?lankom 28.n.

2. Ako su te usluge pružene na stalni poslovni nastan poreznog obveznika smješten na drugom mjestu koje nije isto kao i sjedište njegova poslovanja, mjesto pružanja tih usluga je mjesto gdje se nalazi stalni poslovni nastan.

3. Ako porezni obveznik koji je primatelj usluga nema sjedište ili stalni poslovni nastan u smislu stavka 2., mjesto pružanja usluga je mjesto gdje ima stalnu adresu ili uobi?ajeno boravište.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

8 Dong Yang, društvo poljskog prava, sklopio je 27. listopada 2010. s društvom LG Display Co. Ltd. (Koreja) (u dalnjem tekstu: LG Koreja), društvom korejskog prava sa sjedištem u Seulu (Južna Koreja), ugovor o pružanju usluga montaže tiskanih plo?ica (*printed circuit boards*, u dalnjem tekstu: PCB) izra?enih od materijala i sastavnih dijelova u vlasništvu društva LG Koreja.

9 Materijali i sastavni dijelovi koji su potrebni za izradu PCB-a carinjeni su i zatim ih je društvo Dong Yang isporu?ilo društvo k?i društva LG Koreja, društvo LG Display Polska sp. z o.o. (u dalnjem tekstu: LG Poljska), društvo poljskog prava.

10 Društvo Dong Yang prepustilo je PCB-e društvu LG Poljska, koje je na temelju ugovora s društvom LG Koreja te PCB-e upotrijebilo za proizvodnju TFT-LCD modula. Ti moduli, koji su bili vlasništvo društva LG Koreja, dostavljeni su drugom društву, društvu LG Display Germany GmbH.

11 Društvo LG Poljska raspolaže vlastitim proizvodnim sredstvima. To društvo i društvo LG Koreja imaju razli?ite identifikacijske brojeve za PDV.

12 Društvo Dong Yang za usluge montaže PCB-a izdalo je društvu LG Koreja ra?un, pri ?emu ih je smatralo uslugama koje ne podliježu PDV-u na poljskom državnom podru?ju.

13 Društvo LG Koreja zajam?ilo je društvo Dong Yang da nema stalni poslovni nastan u Poljskoj te da na poljskom državnom podru?ju ne zapošjava radnike i nema nekretnine ni tehni?ka sredstva.

14 Ravnatelj porezne uprave u Wroclawu smatrao je da je društvo Dong Yang usluge montaže PCB-a izvršilo u Poljskoj jer je društvo LG Poljska stalni poslovni nastan društva LG Koreja. Tako je navedeni ravnatelj 28. velja?e 2017. od društva Dong Yang zahtijevao pla?anje iznosa PDV-a koji se odnosi na usluge montaže izvršene tijekom 2012.

15 Ravnatelj porezne uprave u Wroclawu u toj je odluci naveo da je društvo LG Koreja, na temelju ugovornih odnosa koje je uspostavilo, društvo LG Poljska upotrebljavalo kao svoj vlastiti poslovni nastan.

16 Dodao je da se društvo Dong Yang nije moglo osloniti samo na izjavu društva LG Koreja prema kojoj ono nema stalni poslovni nastan u Poljskoj, nego je moralo, u skladu s ?lankom 22. Provedbene uredbe br. 282/2011, ispitati tko je stvarni primatelj usluga koje je pružalo i da bi mu takvo ispitivanje omogu?ilo da utvrdi da je primatelj u stvarnosti društvo LG Poljska.

17 Društvo Dong Yang podnijelo je pred Wojewódzkim S?dom Administracyjnym we Wroclawiu (Vojvodski upravni sud u Wroclawu, Poljska) tužbu za poništenje odluke ravnatelja porezne uprave u Wroclawu jer je njome povrije?en ?lanak 44. Direktive 2006/112 kao i ?lanak 11. stavak 1. te ?lanci 21. i 22. Provedbene uredbe br. 282/2011.

18 Sud koji je uputio zahtjev upu?uje na presude od 4. srpnja 1985., Berkholz (168/84, EU:C:1985:299), od 2. svibnja 1996., Faaborg-Gelting Linien (C-231/94, EU:C:1996:184), od 17. srpnja 1997., ARO Lease (C-190/95, EU:C:1997:374) i od 16. listopada 2014., Welmory (C-605/12, EU:C:2014:2298), koje se odnose na pojam „stalni poslovni nastan” u smislu ?lanka 44. te direktive. Me?utim, smatra da u sporu koji je pred njim u tijeku postoje važne ?injeni?ne razlike. Naime, zbog ?injenice da se sjedište društva LG Koreja nalazi u tre?oj zemlji, u ovom slu?aju u Republici Koreji, tom se društву ne priznaju slobode koje dodjeljuje UFEU i ono ne može slobodno obavljati gospodarsku djelatnost na državnom podru?ju Republike Poljske.

19 Budu?i da je obavljanje takve djelatnosti mogu?e samo s vlasništvom ovisnog društva, sud koji je uputio zahtjev smatra da društvo sa sjedištem u tre?oj zemlji uvijek ima mogu?nost utjecati na djelatnost svojeg društva k?eri i, posljedi?no, raspolagati njegovim sredstvima.

20 Stoga sud koji je uputio zahtjev pita mora li i, ako je to slu?aj, pod kojim uvjetima pružatelj usluga, osobito s obzirom na obveze koje ima na temelju ?lanka 22. Provedbene uredbe br. 282/2011, smatrati da je društvo k?i koje na poljskom državnom podru?ju posjeduje društvo sa

sjedištem u tre?oj zemlji stalni poslovni nastan u svrhu utvr?ivanja mjesta pružanja usluga.

21 Konkretno, pita može li se samo na temelju postojanja društva k?eri zaklju?iti da postoji stalni poslovni nastan ili pružatelj usluga mora uzeti u obzir ugovorne odnose izme?u društva majke i tog društva k?eri. U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev navodi da su ugovori o suradnji izme?u društva majke i društva k?eri, na temelju kojih su poljska porezna tijela zaklju?ila da postoji stalni poslovni nastan, prikupljeni u okviru drugog poreznog postupka, a ne onoga u vezi s glavnim postupkom, i da nisu bili dostupni pružatelju usluga na kojeg se odnosi potonji postupak.

22 U tim je okolnostima Wojewódzki S?d Administracyjny we Wroc?awiu (Vojvodski upravni sud u Wroc?awu), smatraju?i nužnim da pribavi pojašnjenje Suda, odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?a prethodna pitanja:

„1. Može li se iz same ?injenice da društvo sa sjedištem izvan podru?ja Europske unije posjeduje društvo k?er na državnom podru?ju Poljske zaklju?iti da postoji stalni poslovni nastan u Poljskoj u smislu ?lanka 44. Direktive Vije?a 2006/112 [...] i ?lanka 11. stavka 1. Provedbene uredbe [...] br. 282/2011 [...]?

2. U slu?aju negativnog odgovora na prvo pitanje, treba li tre?i subjekt ispitati ugovorne odnose izme?u društva sa sjedištem izvan podru?ja Europske unije i društva k?eri kako bi utvrdio ima li prvonavedeno društvo stalni poslovni nastan u Poljskoj?”

O prethodnim pitanjima

23 Svojim dvama pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li ?lanak 44. Direktive 2006/112 kao i ?lanak 11. stavak 1. i ?lanak 22. stavak 1. Provedbene uredbe br. 282/2011 tuma?iti na na?in da pružatelj usluga može zaklju?iti da na podru?ju države ?lanice postoji stalni poslovni nastan društva sa sjedištem u tre?oj zemlji samo na temelju ?injenice da to društvo na tom podru?ju posjeduje društvo k?er ili taj pružatelj u svrhu takve ocjene mora ispitati ugovorne odnose izme?u tih dvaju subjekata.

24 ?lanak 44. Direktive 2006/112 u prvoj re?enici navodi da je mjesto pružanja usluga poreznom obvezniku koji nastupa kao takav mjesto gdje ta osoba ima sjedište svojeg poslovanja. Me?utim, druga re?enica tog ?lanka predvi?a da, ako su te usluge pružene na stalni poslovni nastan poreznog obveznika smješten na drugom mjestu koje nije isto kao i sjedište njegova poslovanja, mjesto pružanja tih usluga je mjesto gdje se nalazi stalni poslovni nastan.

25 Tim odredbama utvr?uje se mjesto oporezivanja usluga kako bi se izbjeglo, s jedne strane, sukob nadležnosti koji može dovesti do dvostrukog oporezivanja i, s druge strane, neoporezivanje prihoda (presuda od 16. listopada 2014., Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, t. 42.).

26 Sud je ve? presudio da, ako je najkorisnija, a time i polazna to?ka za odre?ivanje mjesa pružanja usluga s poreznog stajališta mjesto u kojem porezni obveznik ima sjedište svojeg poslovanja, uzimanje u obzir stalnog poslovnog nastana poreznog obveznika ?ini iznimku od tog op?eg pravila pod uvjetom da su ispunjeni odre?eni uvjeti (presuda od 16. listopada 2014., Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, t. 53. i 56.).

27 U skladu s time, kako bi se sprije?ile okolnosti koje mogu ugroziti pravilno funkcioniranje zajedni?kog sustava PDV-a, zakonodavac Unije predvidio je u ?lanku 44. Direktive 2006/112 da, ako je usluga pružena subjektu koji se može smatrati stalnim poslovnim nastanom poreznog obveznika, treba smatrati da je mjesto pružanja usluga mjesto gdje se nalazi taj stalni poslovni nastan.

28 Što se ti?e pitanja postoji li „stalni poslovni nastan” u smislu navedenog ?lanka 44. druge re?enice, valja navesti da to pitanje treba ispitati u odnosu na poreznog obveznika primatelja kojem su usluge pružene (presuda od 16. listopada 2014., Welmory, C-605/12, EU:C:2014:2298, t. 57.). U tom pogledu, u skladu s ?lankom 11. Provedbene uredbe br. 282/2011, „stalni poslovni nastan” zna?i svaki poslovni nastan, osim poslovnog nastana [sjedišta poslovanja] poduze?a navedenog u ?lanku 10. te uredbe, koji ima dostatan stupanj stalnosti i primjerenu strukturu osoblja i tehni?kih sredstava koji mu omogu?uju primanje i korištenje usluga koje su mu dostavljene za vlastite potrebe.

29 U tom pogledu treba, doduše, napomenuti da Sporazum o slobodnoj trgovini iz to?ke 3. ove presude u drugom stupcu tablice u Prilogu 7-A-2, naslovjenom „Vrste poslovnog nastana”, sadržava iznimku za Republiku Poljsku prema kojoj korejski ulaga?i mogu poduzimati i obavljati gospodarsku djelatnost u Poljskoj samo u obliku komanditnog društva, komanditno-dioni?kog društva, društva s ograni?enom odgovornoš?u i dioni?kog društva. Toj se odredbi protivi mogu?nost da subjekti korejskog prava izravno obavljaju gospodarsku djelatnost u Poljskoj.

30 Me?utim, nije mogu?e isklju?iti da bi društvo k?i koje društvo majka sa sjedištem u Južnoj Koreji ima radi obavljanja takve djelatnosti moglo biti stalni poslovni nastan tog društva majke u državi ?lanici Unije u smislu ?lanka 44. Direktive 2006/112 u vezi s ?lankom 11. stavkom 1. Provedbene uredbe br. 282/2011. Stoga iznimka navedena u prethodnoj to?ki ove presude ne utje?e na tuma?enje pojma „stalni poslovni nastan” u smislu ?lanka 44. Direktive 2006/112.

31 Valja podsjetiti na to da uzimanje u obzir gospodarske i poslovne stvarnosti ?ini temeljni kriterij za primjenu zajedni?kog sustava PDV-a (vidjeti u tom smislu presudu od 2. svibnja 2019., Budimex, C-224/18, EU:C:2019:347, t. 27. i navedenu sudsku praksu). Stoga kvalifikacija poslovnog nastana kao stalnog poslovnog nastana ne može ovisiti samo o pravnom statusu predmetnog subjekta.

32 U tom pogledu, iako je mogu?e da je društvo k?i stalni poslovni nastan svojeg društva majke (vidjeti u tom smislu presudu od 20. velja?e 1997., DFDS, C-260/95, EU:C:1997:77, t. 25. i 26.), takva kvalifikacija ovisi o materijalnim uvjetima utvr?enima u Provedbenoj uredbi br. 282/2011, osobito u njezinu ?lanku 11., koje treba razmotriti s obzirom na gospodarsku i poslovnu stvarnost.

33 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da pružatelj usluga ne može zaklju?iti da na podru?ju države ?lanice postoji stalni poslovni nastan društva sa sjedištem u tre?oj zemlji samo na temelju ?injenice da to društvo na tom podru?ju posjeduje društvo k?er.

34 Što se ti?e pitanja mora li pružatelj predmetnih usluga ispitati ugovorne odnose izme?u navedenog društva i njegova društva k?eri kako bi utvrdio ima li prvonavedeno stalni poslovni nastan u toj državi ?lanici, valja navesti da se sud koji je uputio zahtjev u svojoj odluci kojom se upu?uje zahtjev za prethodnu odluku poziva na ?lanak 22. Provedbene uredbe br. 282/2011.

35 U tom pogledu valja podsjetiti na to da se tim ?lankom 22. predvi?a niz kriterija koje pružatelj usluga mora uzeti u obzir kako bi utvrdio stalni poslovni nastan primatelja. Rije? je prije svega o ispitivanju prirode i uporabe usluge isporu?ene poreznom obvezniku primatelju. Nadalje, ako na temelju tog ispitivanja nije mogu?e identificirati stalni poslovni nastan tog primatelja usluga, posebnu pažnju treba obratiti tomu identificiraju li ugovor, narudžbenica ili identifikacijski broj za PDV, koji je dodijelila država ?lanica primatelja te koji mu je dostavio primatelj, stalni poslovni nastan kao primatelja navedene usluge i predstavlja li stalni poslovni nastan subjekt koji pla?a navedenu uslugu. Nапослјетку, ako na temelju dvaju navedenih kriterija nije mogu?e identificirati stalni poslovni nastan primatelja, pružatelj smije s pravom smatrati da su usluge dostavljene na

mjesto na kojem primatelj ima sjedište poslovanja.

36 Stoga valja utvrditi da, kao što su to istaknule poljska vlada, vlada Ujedinjene Kraljevine i Europska komisija, iz navedenog ?lanaka 22. ne proizlazi da pružatelj predmetnih usluga mora ispitati ugovorne odnose izme?u društva sa sjedištem u tre?oj zemlji i njegova društva k?eri sa sjedištem u državi ?lanici kako bi utvrdio ima li prvonavedeno stalni poslovni nastan u toj državi ?lanici. To?nije, stavak 1. drugi podstavak navedenog ?lanaka odnosi se, naime, na ugovor o pružanju usluga izme?u pružatelja i poreznog obveznika primatelja usluga, a ne na ugovorne odnose tog poreznog obveznika primatelja i subjekta koji se prema okolnostima slu?aja može identificirati kao njegov stalni poslovni nastan.

37 Nadalje, kao što je to nezavisna odvjetnica navela u to?kama 73. i 74. svojeg mišljenja, pružatelju usluga ne mogu se nametnuti obveze poreznih tijela tako da se od njega zahtjeva da ispita ugovorne odnose izme?u društva majke i njegova društva k?eri, iako mu ti elementi u na?elu nisu dostupni (vidjeti u tom smislu presudu od 3. listopada 2019., Altic, C-329/18, EU:C:2019:831, t. 31. i navedenu sudsku praksu).

38 S obzirom na prethodno navedena razmatranja, na postavljena pitanja valja odgovoriti da ?lanak 44. Direktive 2006/112 kao i ?lanak 11. stavak 1. i ?lanak 22. stavak 1. Provedbene uredbe br. 282/2011 treba tuma?iti na na?in da pružatelj usluga ne može zaklju?iti da na podru?ju države ?lanice postoji stalni poslovni nastan društva sa sjedištem u tre?oj zemlji samo na temelju ?injenice da to društvo na tom podru?ju posjeduje društvo k?er i da taj pružatelj u svrhu takve ocjene ne mora ispitati ugovorne odnose izme?u tih dvaju subjekata.

Troškovi

39 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenog, Sud (peto vije?e) odlu?uje:

?lanak 44. Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost, kako je izmijenjena Direktivom Vije?a 2008/8/EZ od 12. velja?e 2008., i ?lanak 11. stavak 1. Provedbene uredbe Vije?a (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. o utvr?ivanju provedbenih mjera za Direktivu 2006/112 treba tuma?iti na na?in da pružatelj usluga ne može zaklju?iti da na podru?ju države ?lanice postoji stalni poslovni nastan društva sa sjedištem u tre?oj zemlji samo na temelju ?injenice da to društvo na tom podru?ju posjeduje društvo k?er i da taj pružatelj u svrhu takve ocjene ne mora ispitati ugovorne odnose izme?u tih dvaju subjekata.

Potpisi

* Jezik postupka: poljski